

Rádiótelex

JERUZSÁLEMI VÉRENGZÉS. Az Egyesült Államok kész a Biztonsági Tanácsban elítélni Izraelt a hétfői jeruzsálemi események miatt, de elutasítja a palesztinoknak azt a követelését, hogy a területet küldjön tényfeltárási bizottságot a helyszínre. A Washington által is támogatott határozattervezet egyebek között elítéli a jeruzsálemi erőszakos eseményeket, különösképpen az aránytalanul kegyetlen izraeli választ. A BT üdvözlölné, ha az ENSZ főtitkára bizottságot küldene Jeruzsálembe és a megszállt területekre. A PFSZ szerint, ez a megoldás nem elegendi ki az arab országokat, amelyek azt követelik, hogy a Biztonsági Tanács közvetlenül vegyen részt a tényfeltárában. Izrael már korábban határozottan elutasította, hogy ilyen bizottság keresse fel Jeruzsálemet.

THATCHER LEVELE. „A változtatások, amelyekbe belefoglalt történelmi, s mindannyiunkon múlik, hogy segítsük Önöknek biztosítani ezek sikerét” — írta egybek között nem sokkal budapesti látogatása után Margaret Thatcher brit miniszterelnök Antall József kormányfőnek címzett levelében. A Downing Street 10. lakója izgalmasnak ítélte magyarországi látogatását, márcsak azért is, mivel Budapesten egy jobbközép kormány hozzá hasonlóan gondolkodó miniszterelnökének vendége lehetett.

TÖBBJELÖLTES VÁLASZTÁSOK ALBÁNIÁBAN. Többjelöltes választások lesznek Albániában, ha életbe lép az előkészületben lévő új választójogi törvény. A törvénytervezetet kedden megvitatta és jóváhagyta a Demokratikus Front vezetősége. E többjelöltes választás azonban nem jelent egyúttal többpártrendszerű választást is. Jelöltet állítani ugyanis csak a kommunista pártnak és az általa elfogadott társadalmi szervezeteknek van joguk. (AP)

OSZTRÁK VÁLASZTÁS: NYERTESEK ÉS VESZTESEK. Az Ausztriában vasárnap tartott parlamenti választások rácafoltak a „papírfarmára”, a közvéleménykutatók és a politikai szakértők előrejelzéseire. A szocialista párt (SPÖ) meg tudta őrizni két évtizede tartott első helyét, a szavazatok 43 százalékával 81 mandátumhoz jutott, a Szabadságpárt (FPÖ) ugrásszerű előretöréssel 16,6 százaléknyi szavazatot és 33 mandátumot szerzett, az ugyancsak ellenzéki zöld párt pedig 4,5 százalékos voksarányával 9 képviselői posztot. A kormánykoalíció másik pártja, a néppárt (ÖVP) most is a második helyen végzett, de nagyarányú vereséget szenvedett. Mostani 32,1 százalékos szavazati aránya 1945 óta a legalacsonyabb, s így az ediginél 17-tel kevesebb, 60 mandátuma lesz az új törvényhozásban.

FÖLDKÖZI-TENGERI ORSZÁGOK. A Földközi-tenger medencéjének nyugati részén fekvő országok külügyminisztereinek értekezlete kezdődött meg szerdán Rómában. Az egynapos tanácskozáson kilenc ország — Spanyolország, Portugália, Olaszország, Franciaország, Marokkó, Mauritánia, Líbia, Tunézia és Algéria — diplomáciájának vezetője az Öböl-válságot és az európai–arab együttműködés kérdéseit tekinti át.

Nem lesz kopogtatócédula

Nem küldenek újabb kopogtatócédulákat az önkormányzati választások október 14-ére kitűzött második fordulójára, közölte az MTI kérdésére Tóth Zoltán, a BM Választási Irodájának vezetője. Azokban a választókerületekben, ahol érvénytelen volt az első forduló, a polgárok személyi igazolványuk felmutatásával, ugyanott adhatják majd le voksukat, ahol az első fordulóban. Természetesen azok is szavazhatnak, akik az első fordulóban távol maradtak az urnáktól. A második fordulóban mindazok a jelöltek indulhatnak, akik az első fordulóban részt vettek, s polgármester, illetve képviselő az a jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapja, függetlenül attól, hogy hányan mennek el szavazni.

A BM Választási Iroda ugyanakkor kéri, hogy az esetleges visszavonásokat, a pártok, társadalmi szervezetek, illetve független jelöltek legkésőbb péntekig jelezzék, mert szombaton megkezdődik a szavazócédulák nyomtatása a második fordulóra. (MTI)

Visszaléptek

A szegedi választási bizottságtól kapott információink szerint, a helyhatósági választások második fordulójára a következőképpen módosult a jelöltek névsora: a 6. sz. választókerületben Szalma Ferenc (független), a 10. sz. választókerületben dr. Nagy Péter (SZDP), a 12. sz. választókerületben Banuta Csaba (FKGP), a 21. sz. választókerületben dr. Csoma Lajos (független) és dr. Szomolányi Gyula (FKGP) visszaléptek a képviselőjelöltségtől.

A pártok, illetve a független képviselőjelöltek arról értesítettek szerkesztőségünket, hogy Szalma Ferenc (független) Csakó Ferenc FKGP-jelölt, Banuta Csaba (FKGP) pedig Kerekes Pál (MDF–KDNP), dr. Csoma Lajos (független), a második fordulóban Veress Antal (MDF) javára lépett vissza. Bakson Kórm János, az FKGP helyi elnöke visszalépett a polgármesterjelöltségtől, és ifjabb Jaksa Ferencet (MDF) támogatja, hozzá csatlakozott Boda Mihály független jelölt is, aki szintén ifjabb Jaksa Ferenc javára lépett vissza.

Antall József japán üzletemberekkel

Mielőbbi áttörésre van szükség a magyar–japán kapcsolatokban — hangsúlyozta Antall József miniszterelnök szerdán a Parlamentben a Japán Gyáriparosok Szövetsége — a Keidanren — hazánkban tartózkodó küldöttsége előtt. A delegáció tagjai olyan óriás vállalatok vezetői, mint a Toyota Motor Co., a Komatsu Ltd., vagy a Showa Shell Sekiyu Inc. Az eszmecsere során a miniszterelnök azt is elmondta: a magyarországi Suzuki-beruházás adoménosságának ügyében hozott kormányzati döntést többek között a japán tőkének szóló jelzésnek szánták. A vendégek rámutattak: a japán tőke megjelenése annak arányában növekedhet, ahogy kibontakozik és konkretizálódik a magyar kormány gazdaságpolitikája.

Kisteleki paraváncsere

A Nagy Magyar Társadalmi Liget Emelvényein eddig a kommunista párt és a tanács ácsolta pódiumon zajlottak a politikai események. Minden úgy történt, ahogy a háttérben munkálkodó bábirányítók elképzeltek. Szólam ide, szólam oda, vidéken még igencsak tartják magukat a korábbi állapotok. A hatalmat reprezentáló falusi apparátus — esetünkben a pártját vesztett tanács — legyőzhetetlen, bármennyire is hírelnek az ellenkezőjét.

A hátezerrel valamivel több választópolgárral előrukkoló Kistelek példáját jól igazolja. A félreismerült önkormányzati összecsapáson a három induló közül a volt tanácselnök mondhatni toronymagasan szerzett elsőbbséget. A nem hivatalos számlázások szerint ezernél több voksot, míg az ellene indulók — ketten — alig többet ennél. Ebből a statisztika bönészője arra következtethet: az újárós elgedett tanácsa eddigi munkájával. (Kivéve azt a másfél ezer polgárt, aki elment, és félke magányában más-ként vélekedett). Most azokat, kik legyintettek a kisteleki küzdelmekre, nyugodtan kihagyhatjuk a játékba, mert — ezek szerint — nekik édes mindegy, kik ülnek a falusi uralkodó udvar képzeletbeli bársonyszékében, s miről, hogyan döntenek.

Ki láthat az újárósi politikai paravánok mögé? Az eddigi tapasztalatok szerint csak azok, akik részt vettek annak alakításában. Tény: mára kemény állványt ácsolt magának a múlt Kisteleken. A volt tanácselnökre még akarva sem lehet rosszat mondani. Tanárember, szolid, kiszolgált a feljebbvalóit. Ahogy mondják: a légynek sem ártana. Fogalmazhatnánk úgy is: a nép akarta, hogy ez így legyen, de nem fedné a valóságot. Bármennyire is akarják sokan maguk mögött tudni az újárós minden nap elterít, a dolgos-szorgos falubelieket, sajnos, a sűrű népre hivatkozás ma

csupán frázis. A nép nevével ugyanis sokan, sokszor éltek vissza, használták unos-untalanul, leginkább az egyéni boldogulások palástolására. Ilyennek rendeltetett a (korábbi) rendszerünk. Ennek a torz szemléletű államirányításnak az áldozatai lettek az önkormányzatok csapdájába ugrasztott vidéki politikusok — majdhogynem mind. A régebben emelt politikai porond nem változott. Sajnos, csupán a szerzeteszlott, vihartépett, elválasztó paravánt fogják kicserélni, újjal helyettesíteni.

S e munkában a (volt) apparátusbélieknek sokkal nagyobb a gyakorlatuk, mint azoknak, akik még nem jutottak e magaslatokra, a hatalmi monstrum közelébe; ők irányíthatják a paravánbontás és -csere munkálatait is. A választási előkészületeket a tanácsai dolgozók vezénylik, s ott etetik meg az együgyű, az általuk távolított, orra vert, megaláztatott választópolgárt, ahol csak akarják. A kisteleki polgármester-választáskor — hál'istennek — semmiféle fondorlatra nincs szükség az ott dolgozóknak. A tanácsháza a nyugodtság mintaképe is lehetne: neni-hogy leépítések, elbocsátások lennének készülöben, hanem az apparátus bővítésének terve került előtérbe. Hozzájuk csatolódott a nemrég épített pártszékház és így hely, szoba is kínálkozik a tanácsai hatalom erősödésére. Innen nézvést már feszítődnék a kisteleki politikai paravánok új ponyvai.

Nemcsak Kisteleken, máshol is e honban hatalmas és nagyon szilárd emelvényt betonozott magának a kommunizmus hírelt feudális társadalom. És ami fájalmasabb: hű szószólói, építői, elvtelen kiszolgálói már régen elsorozták a monstrum környékéről. Akiknek viszont ez nem sikerült: maradnak koncnak, és a megtevesztett nép akaratából az elnyomított emberek sorskövacsai lesznek.

Majoros Tibor

Kis János

Kiegyensúlyozottabb viszonyokat!

Hétfőn rendezte a JATE bölcészkarán választási gyűlést a Szabad Demokraták Szövetsége, a magyar Parlament második legerősebb pártja. Kis János, az SZDSZ elnöke e rendezvény után az alábbi interjút adta a Délmagyarországnak.

— Ugy tünik, az SZDSZ is és a Fidesz is legjobb erőt mozgósítja a szegedi kampány során; mindkét párt országos vezetőit „hozza” e dél-alföldi városba, választási gyűlésre. Ennyire fontos a liberálisoknak Szeged?

— Minden megyeszékhely és nagyváros igen fontos; az SZDSZ vezetői minden megyeszékhelyre és a legtöbb jelentősebb nagyvárosba elmentek az elmúlt hetekben, illetve a következő napokban el fognak menni. Lényeges, hogy Szegeden megtörténjen az MDF-hegemónia, mert egészenlén az az állapot, amely a parlamenti választásokkor kialakult, s nem csinálnak abból titkot, hogy kíváncsiaknak tartjuk: kiegyensúlyozottabb politikai viszonyok jönnek létre Szegeden.

— Hogyan értékeli azt a jelenséget, hogy a másik liberális párt, a Fidesz, látványosan előretört (országos és helyi szinten is) a helyhatósági választások első fordulójában?

— Mindkét liberális párt előretört; az SZDSZ is javított a helyzetén, s a Fidesz is. A Fidesz egy kisebb párt, s egy kis párt könnyebben képes jelentősen javítani a helyzetét, mint egy nagyobb párt. Az az eredmény, amelyet a választások első fordulójára mutat, megnyugtató a számunkra; mert a liberális pártok párhuzamos előretörését és a liberális koalíció egyidejű előretörését jelenti. Nem az történt tehát, hogy az egyik liberális párt a másik rovására erősítette pozícióját.

— A földprogrammal kapcsolatos SZDSZ-tervezetet egyidejűleg hozták nyilvánosságra az Alkotmánybíróságnak a kispapárra nézve kedvezőtlen döntésével. Sokan azt állítják, hogy az MDF-nek igen „jól jött” az Alkotmánybíróság ilyen értel-mű állásfoglalása. Sőt, mások véleménye

szerint az MDF és az SZDSZ „titkos paktumot” kötött e kérdésben. Valóság-e ezek a vélekedések?

— Az SZDSZ soha titkos paktumokba nem ment bele, mi egyetlen megállapodást kötöttünk annak idején az MDF-fel, melyet másnap nyilvánosságra hoztunk. Ez a Parlament összeülése előtti egyezség volt. Jelenleg sincs — mint ahogy korábban sem volt — titkos paktum az MDF és közöttünk. Tárgyalások sem folynak a két párt között, amit sajnálatosnak tartok. Normális helyzetben — ám ilyen rendkívüli helyzetben, amelyben Magyarország van, különösen — hihetetlenül fontos, hogy a vezető kormánypárt és a vezető ellenzéki párt közötti rendezett kapcsolat legyen.

— Abban a teremben beszélgetünk — a JATE auditorium maximumában —, ahol ama ominózus események történtek Antall József miniszterelnök látogatásakor. Sokan úgy vélték: ez előre megkoreografált dolog volt. Mi erről a véleménye? Mennyiben befolyásolhatják az MDF–KDNP akkori gyűlésén történtek a szegedi helyhatósági választások eredményét?

— Azt igazandiból csak a szegediek tudják megmondani, hogy a választások eredményét az Antall József és a diákok közötti konfliktus hogyan befolyásolta. Ami azonban azt az állítást illeti, hogy ez a háttérből megkoreografált, sötét akció lett volna, nos, ez a kérdéskörrelveve eleve idegen a demokráciától. Aki demokráta, annak tudnia kell, hogy bármikor szembe-találhatja magát az ő véleményével ellentétes, az általa képviselt politikával ellentétes tüntetőkkel, akik esetleg arra törek-szenek, hogy belezavarják a beszédbe. Ez a világban mindenütt előfordul, s egy demokratikus politikusként tudnia kell e helyzetet kezelni, s nem pedig sötét cselző-vők-re, összeesküvők-re hivatkozni. Az effajta hivatkozás Magyarországon az elmúlt 45 évben igen jól ismert volt, de nem demokratikus politikusként szájából.

Sandi István

Fodor Gábor

Az önkormányzat ne legyen „cirkusz”

A legnépszerűbb politikai szervezet egyik legismertebb vezetője, Fodor Gábor, a jó hangulatú, a választáson való részvételre buzdító szegedi nagygyűlés után válaszolt kérdéseinkre.

— Mi a Fidesz népszerűségének titka? Meddig fokozható a Fidesz sikere?

— Addig, amíg meg nem nyerjük a választásokat. Természetesen ez most irrális cél lenne. Bár bizonyos szempontból az önkormányzati választásoknak mi vagyunk a győztesei, mert nagyon megerősödünk. Úgy gondolom, a következő választásokig még világosabb lesz a lakosság számára, hogy a Fidesz politikuskai felkészült fiatalemberek, akik szimpatikusabban gondolkodnak, mint az előttük lévő generációk, van elképzelésük a jövőről. A Fidesz népszerűségének oka a felelősségteljes parlamenti szereplés.

— Igaz-e, hogy az SZDSZ népszerűsége azért nem csökken tovább, mert a Fidesz együttműködik a szabad demokratákkal?

— Erre vonatkozóan nincsenek adataink. Kétségtelen, hogy a választási eredmények tükrében az SZDSZ-nek meg kell vizsgálnia politikai stratégiáját, parlamenti szereplésének következményeit. Bár az SZDSZ is szép eredményeket ért el,

de ez a választás a Fidesz előretörését hozta.

— A népszerűség következtében nőtt a párt taglétszáma. Ez megváltoztatja a Fidesz eddigi imázsát?

— Jelenleg körülbelül 15 ezer tagunk van. A létszámnövekedés magában rejti a felhígulás veszélyét. Ezért az önkormányzati választások után figyelmünket a párt belső életére kell fordítanunk.

— Ha sikerül megvalósítani a Fidesznek a „politikai ellensúly-teóriát”, s létrejönnek az ellenzéki többségű önkormányzatok, biztosított-e a működésük?

— Ehhez intézményi háttérrel a Parlament biztosíthat. Ettől függetlenül nagy a képviselők felelőssége, hogyan élnek a lehetőségekkel, az adottságokkal. Az a félelem, hogy az ellenzéki többségű önkormányzatok működését a kormány akadályozni fogja, sokakban felmerül, de nem indokolt, mert jogállamban élünk. Jelöltjeink józan programmal állnak a választók elé, olyan elképzelésekkel, amelyek teljesíthetők, bármikor számonekérhetők, ezért nem lehetnek a csalódottság forrása.

— A választási nagygyűlésen előadása után a polgárok elsősorban a gazdaság helyzetéről kérdezték.

— Az országgyűlési képviselő-választások óta rettenetesen sokat romlott az ország hangulata. A kérdésekben tükröződik a félelem: van-e remény arra, hogy elkerüljük a gazdasági összeomlást. A Fidesz programja választ ad a kérdésekre.

— Ebben a helyzetben, amikor a többség életszínvonalára romlik, a kisebbségek sajátos problémáival meg kezd a Parlament emberi jogi és kisebbségi bizottságának elnöke?

— Szélmalomharcnak tünik, de meg kell próbálni a kisebbségek ügyének folyamatos képviseletét. Hosszú és kitartó munkát kell végezni, hogy a magyar társadalomban az emberi jogok filozófiája iránti fogékonyság növekedjen.

— A Parlament működése nyilvános. Sokan úgy vélik, ami ott történik: cirkusz. Az önkormányzatokban is hasonló vitákra számítanak, ezért maradtak távol a szavazástól.

— Sok esetben valóban cirkuszhoz hasonlítható, a Parlament. De minden választópolgár szálljon magába, s gondolkozzon el azon, kire szavazott, s az a képviselő mit csinál a Parlamentben... Ezért mondja a Fidesz, hogy most el kell menni választani, jól kell szavazni...

Ü. I.